

Monahia Siluana Vlad

**TRUPUL OMULUI –
POTIR AL TRUPULUI DOMNULUI**

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2015

CUPRINS

Trupul omului – potir al Trupului Domnului	5
De ce ne e greu să iubim?.....	71

TRUPUL OMULUI – POTIR AL TRUPULUI DOMNULUI

(Conferință Iași, 6 decembrie 2012)

Ce o fi fost în capul meu de am ales această temă?! Am aflat acum o oră. De fapt, știam, dar nu știam. Există în noi o știință înainte de a lua cunoștință de ceea ce știm. Și, ca să nu trăiești la suprafața vieții, ca să nu trăiești doar cu ce știi, la nivelul gândurilor, e nevoie să te duci mai înăuntrul ființei tale și să ascuți glasul lăuntric, glasul inimii, ca să afli ce știi și ce ai nevoie să mai știi ca să poți trăi mai deplin și să fii mai bucuros.

Așadar, încercând să aflu mai multe despre această temă, mi-am ascultat glasul inimii care, în loc să-mi spună câte știe, câte experiențe a trăit și cât e de bucuroasă că se împărtășește, că a devenit, cu mila lui Dumnezeu, potir al Trupului și Sângelui Domnului, mi-a vorbit despre o durere. I-am explicat că în Postul Crăciunului nu este bine să vorbești despre durere, că este un post al bucuriei, că așteptăm Nașterea Domnului... Dar ea n-a vrut să asculte, așa că o s-o ascult eu pe ea și o să vă spun ce mi-a zis.

Domnul vine la noi în Sfânta Liturghie, așa cum ne-a făgăduit, și ni Se dăruiește nouă și ni Se dăruiește ca Taină, Taină a tainelor, Taina lui Hristos și Taina Hristos. Ni Se dăruiește Dumnezeu, prin Trupul și Sângele lui Dumnezeu Fiul Întrupat, înomenit. Ni Se dăruiește Dumnezeu întreg prin venirea Fiului întrupat, în trupul nostru! Dumnezeu

Fiul Își face sălaș în noi împreună cu Tatăl și Duhul Sfânt. Devenim, așadar, templu, încăpere, casă a lui Dumnezeu!

Un Părinte spunea că Dumnezeu a făcut cerul și pământul ca să trăiască omul în ele și să se bucure și să se veselească în ele. Iar inima omului a făcut-o ca să trăiască El în ea, ca să Se odihnească El în ea. Așadar, inima noastră este locul după care tânjește Dumnezeu ca să Se odihnească în el. Iar odihna Lui este bucuria noastră. Doar această odihnă a Domnului în inima noastră este bucuria după care tânjim.

Atunci, care este durerea mea? Este aceea pe care o simt când, la Sfânta Liturghie, vine Domnul, iese în fața Ușilor Împăratești în Sfântul Potir și ne cheamă: „Cu frică și cu cutremur, apropiați-vă!”. Mulți dintre noi însă nu ne ducem. Nu ne ducem să ne împărtășim! Și pentru mine nu există suferință mai mare decât aceea de a-l vedea pe părintele că se întoarce înapoi în Sfântul Altar cu Potirul plin! Nimeni n-a venit! Nimeni n-a răspuns chemării Lui! Nimeni nu este vrednic, adică nu vrea să fie învrednicit. Fiindcă, de vom citi cu atenție rugăciunile dinainte de Sfânta Împărtășanie și pe cele de după, vom vedea că nimeni, cu adevărat, nu este vrednic. Nimeni nu este vrednic de un asemenea dar! Doar că vrednicia necesară pentru a primi Darul stă în dorirea învrednicirii. În cererea milostivirii Domnului de a ne învrednici El, ca să ne apropiem.

Așadar, nimeni nu vine la Sfântul Potir, și Domnul pleacă. Pleacă! Părintele Îl duce înapoi pe Sfânta Masă și Domnul pleacă fără ca să se fi împărtășit cineva. Mulțumim lui Dumnezeu că, în ultimul timp, măcar un copil se mai împărtășește și că sunt biserici în care se împărtășesc mulți credincioși.

Dar durerea despre care mi-a vorbit inima mea e dublă, are două fețe: una e aceea că mulți nu răspund chemării Domnului de a ne apropia de Sfântul Potir, iar cealaltă este legată de cei care-L primim pe Domnul, de cei care ne împărtășim. Vine Domnul cu Trupul Său Înviat în trupul nostru, cu Sângele Său Sfânt în sângele nostru, iar noi putem alege să nu-L folosim, să Îl păstrăm în trupul nostru ca într-un potir care se întoarce din Ușile Împărătești, care se întoarce și se duce pe Sfânta Masă și de acolo Își urmează drumul rânduit de Sfânta Biserică. O a doua mare durere este să constatăm că există multe trupuri o-menești-potire în care Trupul Domnului șade. Șade nelucrat, șade nefolosit. A venit să mă mângâie și eu rămân nemângâiat. A venit să mă crească și eu rămân necrescut. A venit să-mi dăruiască Duhul Sfânt, mi l-a dat și eu nu-L folosesc. Duhul Sfânt e acolo, Dumnezeu e acolo, *eu nu sunt acolo!* Aceasta este durerea despre care aș vrea să vorbim în seara aceasta, ca să căutăm și să aflăm împreună o soluție. Să vedem împreună cum putem noi face, ce-am putea noi face ca, împărtășindu-ne, să se întâmple cu noi ceea ce cerem în rugăciuni și să ne vedem transformați. E uluitor, dar Sfânta Împărtășanie nu ne transformă! Ne unește cu Hristos, ne unește între noi, dar noi nu simțim asta, nu trăim așa, ci rămânem dezbinați! Suntem la fel de dezbinați între noi, ne supărăm din orice, ne necăjim din orice. Nu ne aducem aminte și nu știm cum să lucrăm cu această Putere, nu știm cum să beneficiem de acest dar dumnezeiesc!

În primul rând, cred că avem nevoie să conștientizăm asta. Să conștientizăm că Harul primit prin Sfintele Taine nu lucrează magic, nu lucrează fără participarea

câte ori „lemnele sunt ude”. Ca urmare, nu voi putea să gust „desfătarea care este în Domnul” până nu-I voi da și cele ascunse ale mele spre curățirea prin foc.

Aceste două lucrări ale harului Sfintei Împărtășanii, deși prima o condiționează pe cea de a doua, sunt simultane. Cu fiecare Sfântă Împărtășanie arde ceva în noi și, în același timp, ne desfătăm cu o bucurie pe care n-o putem dobândi altfel. Și cu cât ne vom îndura mai mult și mai des să ne punem păcatele și păcătoșenia în acest foc, cu atât va crește bucuria după care însetăm. Și cu cât vom simți mai multă bucurie, cu atât mai limpede ne vom vedea, în lumina acestui foc, neputințele și nevrednicia. Și cu atât mai mult vom cere mila Domnului ca să ne învrednicească El, înțelegând că omul nu poate fi niciodată vrednic de această desfătare.

E important să înțelegem că avem nevoie să ne punem păcatele în Focul cel fără de materie nu doar în timpul Sfintei Spovedanii, ci mereu, în fiecare minut al vieții noastre, pentru că rădăcina păcatului e mereu în noi și nu poate fi smulsă, ci doar arsă și purificată de focul milostivirii lui Dumnezeu. Dumnezeu nu smulge această rădăcină din noi pentru că e formată din chiar puterile sufletului nostru orientate greșit și smulgerea lor ar distruge pământul inimii noastre, l-ar întoarce pe dos și ar distruge astfel și „grâul”, ar scoate și roadele cele bune din sufletul nostru. În plus, Dumnezeu nu vrea să ne curețe pământul inimii de neghină fără voia noastră. Când ne oferim liber acestei lucrări curățitoare, descoperim că este o lucrare delicată, care se face treptat, deși permanent.

Așadar, să ne punem păcatele pe acest foc în chiar clipa ispitirii, sau măcar când devenim conștienți de prezența

lor. Păcatul e o lucrare a omului dăruit cu libertate. Ca să scap de păcat și de urmările lui, am nevoie să opresc sau măcar să însoțesc această lucrare cu o altă lucrare a sufletului meu, cu o lucrare care poate deveni împreună-lucrare cu lucrarea lui Dumnezeu, și anume: pocăința. Pocăința este întoarcerea minții către Dumnezeu și deschiderea ei pentru primirea leacului divin: iertarea. Acest lucru îl facem în Sfânta Taină a Pocăinței. Acolo și atunci primim iertarea păcatelor săvârșite deja și puterea de a birui înclinarea firii căzute spre păcat. Această putere dumnezeiască lucrează împreună cu puterile mele în fiecare clipă. Cu această putere dumnezeiască împlinim porunca de a ne pocăi neîncetat. În Sfânta Taină o primim, dar o activăm cu voia noastră, clipă de clipă, în vâltoarea vieții altoindu-ne pe ea slăbiciunile și neputințele care ne târăsc în păcat.

Ce rol mai are atunci Sfânta Împărtășanie? Prin ea primim focul care arde și curăță rădăcina din care cresc buruienile păcatului: iubirea pătimasă de sine concretizată în iubirea de confort psihosomatic și de slavă deșartă, slava de la oameni. Aici primesc acest foc. Am săvârșit astfel prima parte a conlucrării cu harul: primirea lui cu pregătirea necesară. Acum urmează cea de a doua parte a acestei sinergii: curățirea trupului și a sufletului meu devenite potir al Trupului și Sângelui Domnului. De acum mă centrez pe nevoia de a curăța acest potir, ca să devin cu adevărat Templu al Duhului Sfânt. Și mă nevoiesc astfel, punând în lucrare harul primit, în fiecare secundă a vieții mele. De acum, fiecare clipă a vieții mele devine o ocazie, un prilej de a lucra cu harul primit din Sfântul Potir. Voi fi același, mi se vor întâmpla aceleași lucruri, dar le

voi trăi *altfel*. Dacă, de exemplu, plecând din fața Sfântului Potir, cineva mă împinge, fără să am timp să gândesc se va ridica în mine o furie care îmi dictează să-l împing și eu pe el, să-l resping cu violență, sau să-i reproșez, sau să-l judec, sau să dau cu piciorul în scaunul care mi-a sărit în cale... Adică voi fi același om, voi face ce „știu” să fac, voi fi mai departe victima obișnuințelor care îmi canalizează puterile sufletului. Sfânta Împărtășanie nu ne va transforma magic în cineva care va primi cu bucurie și plăcere cele neplăcute ale vieții. Nu aceasta este schimbarea, nu în aceasta stă înnoirea mea, ci în posibilitatea de a folosi puterea dumnezeiască, prin care pot alege să mă las în voia pornirilor iraționale sau să mă împotrivesc lor, făcând voia lui Dumnezeu. Așadar, când tu mă înjuri, când tu mă lovești, când tu mă calci, eu pot să fac două lucruri: păcat sau nu. Deci pot să păcătuiesc, gândind rău, respingându-te, sau pot să te iubesc. Nu există cale de mijloc, decât dacă sunt mort. Dacă sunt mort, nu mai fac nimic, zac acolo și faceți ce vreți cu mine. Dar viu fiind, eu sunt și mă manifest prin trupul meu, care nu se desființează prin Împărtășanie. Trupul meu este un trup viu. Trupul meu ca potir este viu, el este sensibil, este simțitor și nu va deveni nesimțit la cele care îl dor. Doar eu sunt altul, eu am acum puterea de a trăi diferit durerea. *Durerea* poate să mă ducă la păcat, conform obișnuințelor, sau *eu, subiectul ei*, pot s-o folosesc pe ea, cu Harul lui Dumnezeu, cu Focul acesta, s-o folosesc pe ea și să mă folosesc de ea ca să iubesc, să iert, să binecuvântez.

Dar să fim atenți, căci ne pândește și pericolul de a ne simți „sfinți” prin Sfânta Împărtășanie și să-i privim cu dispreț pe cei care nu se împărtășesc. De exemplu, tu să

mă înjuri și eu să te binecuvântezez cam așa: „Doamne, binecuvântează-l pe amărâatul ăsta! Ce să ceri de al el, dacă nu e vrednic să se împărtășească!”. Acesta e un duh tare rău și răufăcător și păcatul acesta e mai greu decât cel care ne face să spunem: „Dacă mă mai înjuri, te pocnesc!”. De ce? Pentru că acesta e la nivelul impulsurilor firii, dar celălalt e la nivelul înălțării de sine, care depășește limitele firii mele fiind, și e paranormală. Adică vine de la cel cu coadă.

Să plecăm din fața Sfântului Potir cu focul acesta în inimă și hotărâți să-l folosim ca lumină în care să ne vedem pe noi înșine, și ca foc, ca să ardă rădăcina păcatului nostru în timp ce trăim tot ce ni se întâmplă în viață.

Să zicem că am o durere mare. Cineva m-a întristat și mă doare. Mă doare sufletul, mă doare inima, în sensul metafizic al cuvântului. Niciodată nu te doare sufletul fără să te doară și trupul, și niciodată nu te doare trupul, fără să sufere împreună și sufletul. Ce se întâmplă atunci? Trupul meu reacționează prin simțurile lui la evenimentele respective. Sufletul meu reacționează la evenimentele respective prin simțurile lui: mânie, durere, tristețe. Acestea sunt răspunsurile sufletului meu la evenimentele care nu mi-au făcut bine, care nu-mi fac bine. Prin simțuri simt durerea trupească și prin emoțiile mele simt durerea sufletească. Toate sunt în trup, se manifestă și se arată în și prin trup. Tristețea este o lucrare a sufletului trăită și simțită de noi în trup. E o lucrare a trupului, a creierului meu, a simțurilor mele, a multor funcții ale trupului meu. Fiecare sentiment și fiecare gând sunt însoțite de niște substanțe specifice, neurotransmițători, peptide, hormoni specifici pentru

fiecare. Rolul lor este să-mi facă cunoscute mișcările sufletului și nevoile lui. Sunt invitații la cunoaștere și atitudine corectă față de viața mea. Atunci când sunt în durere, mă retrag și mă odihnesc, stau de o parte și-mi trăiesc durerea cu rugăciune, cu puterea pe care mi-o dă Dumnezeu ca să aflu ce vrea să mă învețe și s-o integrez în viața mea, și nu să cad în păcat ca să „mă ușurez” sau să trec peste ea. Iată cum durerea pe care o simți când te supără cineva te ajută să nu faci păcatul. Nu mai ai puterea pe care o aveai când nu te durea nimic. Dar dacă pui gânduri pe foc, atunci intervin patimile și ești în altă lucrare.

Cum lucrează focul dumnezeiesc în condițiile vieții cotidiene? Cum lucrează Trupul și Sângele Mântuitorului în mine? Ce face acest foc? În primul rând, îmi dă puterea *să-mi amintesc* că El e în mine. Amintirea lui Dumnezeu nu înseamnă doar amintire, aducerea-aminte de El, ci aducerea Lui în minte sau ducerea minții în Dumnezeu. Dacă Domnul este în inima mea mă duc acolo cu mintea mea. De obicei, mă duc cu mintea la cel care m-a suferat, la cuvintele pe care aș putea să i le spun, la doctoria pe care aș putea s-o înghit și așa mai departe, și nu mă duc deloc cu mintea la Dumnezeu și la Focul dumnezeiesc care este în mine. Dar de voi alege să mă duc cu mintea *acolo*, se întâmplă două lucruri: El arde pornirea mea de a reproșa, de a jigni, de a pedepsi și, în același timp, mă mângâie, mă desfată. Această desfătare care este întru El este bucuria.

Așa vom înțelege cuvântul unui Părinte că prilejul cel mai bun pentru a simți bucuria duhovnicească este întristarea sufletească. Ridicându-te cu mintea la Domnul,

ajută-mă!”. În momentul acela, mintea mea s-a dus acolo unde este Dumnezeu și am intrat în relație vie și lucrătoare cu El. Apoi, pot alege să-I spun: „Am auzit că acum pot să cunosc bucuria Ta, Duhule Sfinte. Vreau s-o simt! Vino și mă curățește de toată întinăciunea care mă împiedică să trăiesc darul Tău!”. Apoi, deschide-ți simțirea către această bucurie și o vei simți. Scoate-ți simțirea din robia celor din afară. Bucuria aceasta este în inimă și nu este chimică. Este vibrație pură în armonie cu harul. Este a inimii, este a minții, a duhului nostru, dar este și se manifestă tot în trup.

Ființa noastră întreagă vibrează mereu, dar izvorul vibrațiilor este diferit. Așa înțelegem că o mamă simte când copilul ei suferă undeva departe. Inima ei intră în rezonanță cu vibrațiile copilului ei. Vibrațiile inimii noastre sunt în rezonanță cu cei pe care îi iubim sau cu ceea ce ne place nouă. De pildă, când trimitem aceste unde și de dragoste, și de iubire, ele ajung cu viteza gândului acolo unde le trimitem.

Așa, când intru în relație cu Dumnezeu prin Sfânta Împărtășanie, mă bucur de amândouă venirile Lui, care, cum spuneam, sunt simultane. Prima formă a venirii Sale este ca foc arzător care îmi arde păcatul, rădăcina păcatului meu. Că mie îmi vine atunci să iau focul acela și să zic: „Uite ce mi-a făcut el mie!”, „Să vedeți ce mi-a făcut, să vedeți ce mi-a zis!”. Și așa e! Dar focul acela nu iese de acolo ca să pârlească pe celălalt. Ci tu te perpelești singur în el și-ți cresc tumori pe rădăcinile acelea ale păcatului. Singurul ajutor este: „Doamne, uite ce-mi vinel!”. Care-i păcatul acum? Nevoia de răzbunare, de dreptate,

de jignire, de autopedepsire. Orice ar fi, aceea este o înclinație spre păcat, pe care nu o am eu, că sunt păcătoasă, sau tu, ci toți oamenii care nu s-au vindecat cu harul lui Dumnezeu de această robie.

De aceea S-a făcut Dumnezeu Om, ca să ne salveze de neputința de a ieși singuri din robia păcatului; din neputința de a ne smulge singuri rădăcina păcatului din firea noastră căzută. Eu nu sunt cel mai rău dintre toți din cauza relelor pe care le-am făcut sau le fac, ci sunt cel mai rău dintre toți pentru că nu folosesc acest Foc ca să-mi ardă rădăcina păcatului. Și nu pot s-o dau Domnului s-o ardă decât atunci când o simt. Pentru asta mă voi folosi în fiecare moment de simțirile mele, devenind conștient de ceea ce simt și de ce anume aș vrea să fac sau încotro se duce dorința mea, și voi invoca Numele Domnului și puterea Lui dată mie. Astfel, Focul dumnezeiesc pe care l-am primit duminică va arde această rădăcină și, în același timp, mă voi desfăta de bucuria care este cea vibrație tainică a inimii, acel dar al Duhului Sfânt care însoțește întotdeauna Sfânta Împărtășanie. După ce ai gustat asta, nu te mai înduri să uiți să te duci acolo când ești supărat sau ești mânios sau deznădăjduit. Dar până nu vom gusta asta, nu vom ști ce să facem cu trăirile psihice care ne inundă efectiv mintea și sufletul...

Ce vă spun eu acum, pentru mulți dintre voi, poate fi descrierea unor experiențe pe care le-ați avut, dar poate fi și „simple cuvinte”. Vă înțeleg și pe cei din urmă, pentru că și pentru mine au fost simple cuvinte până când nu le-am trăit. Doar că nu m-am lepădat de aceste *cuvinte* până nu le-am încercat, până nu le-am probat. Faceți și voi la fel.